

Изази недјељом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКИ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по пет
ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.
За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаће се у
плаћеним писмима непо-
средно администрацији «Гл.
Црногорца» на Цетиње, а
може се и картом унут-
рњом на пошту у Котор.
Допише пишу се уредниш-
тву. Рукописи се не враћају

За одласе плаћа се од
реда 5 новчића. За неке
и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Петроград, 6 децембра. — Умро је барон Жомини (товариш министра иностраних дјела Н. К. Гирса).

Биоград, 6 децембра. — За велику скупштину изабрани су: 504 радикала, 86 либерала, 4 напредњака и 19 који се нијесу изјавили ни за једну странку. Коста Христић, син Николе Христића, постављен је за начелника министарства иностраних дјела.

Сриједац, 6 децембра. — Принц Фердинанд, влада и собраће последи су своје сажалење бугарског раскнзезу Александру Батенбергу, ради смрти његова оца.

Цариград, 6 деп. — Министар финансије наредио је да се спреми све што треба да би се 1 марта 1889 могла почети купити петентарина.

Петроград, 7 деп. Обнародован је закон којим се годишња помоћ руска цетињском вишем дјевојачком заводу, од 5700 рубаља досадашњих, повишава на десет хиљада фиорина. вр. — Једнак се одређује мировина управитељица и учитељкама.

Париз, 10 децембра. — Ноћас је прсано динамит у крају Арриву, пред комисаријатом полиције, коме је прочеђе разрушено.

Биоград, 10 децембра. — Одбор за промјену устава свршио је своје послове.

Занзбар, 10 децембра. — Овамо су стигла писма од Станлија, у којима пише како је 18 јула приспио у Боналу. У мјесецу мају оставио је био Емин-пашу здрава и снабђевена сваком потребом, а он сан (Станли) пошао је да тражи хране мислећи да се до 27 августа врне опет к Емин-паши. Сви бијели чланови експедиције бјеху здрави. (До сад се мислило да је Станли погинуо. — Ур.)

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

С Н О В И.

(Наставак.)

Хибер поче размишљати црквену заставу, размишљати врвце, па од једном рече:

— Еј, у старо вријеме ремек-дјело једне везиље бјеше да изведе што жеженијем златом. Она је морала израдити, као што пише у штатутима нашега заната, „један лик од злата, од полутрећине у висину“... Ти ћаше бити примљена, Анђелија.

Опет ућуташе. За извести косе светице, Анђелија се бјеше одмакла од обичнога правила, на име: није хтјела употребити свилу, него злато поврх злата; у томе се слагала са Фелицијаном. А тога ради требаше јој десет игала са десет жица злата различите боје; злата што је наликовало жару на пола угашену, до злата блиједа и жута, као што је лишће у јесен, прије него ће опасти. Тако мала Агнеза, од врата па до стопала одјеваше се златним власима. Та бујна коса нијаше с тјемена, па покриваше плечи, па с рамена загрташе груди, одакле се спуцаваше под гр'опем и падаше као два таласа до ногу. Тај чудни космати покривач, или ако ћеш то златно руно, вилашастих големијех бичева, бјеше као хаљина топла и жива (јер расте), прокађена чистом дјевичанском ваготом.

Сриједац, 10 децембра. — Сви министри, осим Стамбулова и Живкова, дали су оставку.

ИЗ НОВИНА.

Све су новине пуне велике руске побједне на свјетском новчаном трговишту. Русија је искала од Јевропе 500 милијона франака у злату зајма. Њемачке новине, особито неке о којима се мисли да су близу кнеза Бисмарка, као што је берлинска „Post“, дигле су биле велику грају и салетиле њемачке богаташе, да не повјере ни „феника“ Русији, јер она тим новцем хоће да се спреми за већи рат, па им те паре могу пропасти и т. д. и т. д. Но Нијемци, у својој слијепости мржњи или у већем страху, заборавише да још имају Французи на свијету и да су ти Французи много богатији од Нијемаца. Русија, кад је чула дивљу вику њемачку, није се ни осврнула на Берлин и на „њемачки капитал“, но је пошла управо у Париз. Прошле недјеље свршено је уписивање за руски зајам. Кад, што би: На мјесто 500 милијона, само је Париз понудио Русији пет пута толико, т. ј. двије хиљаде и пет стотина милијона. Осим тога још се понудило на другијем борсама, као у Амстердаму, близу хиљаду и пет стотина милијона, дакле свега осам пута више него што Русији треба, скоро толико колико је Њемачка оглобила Француску последије погубног несретног рата.

Сав свијет који жели поштеди и стаган мир, дахнуо је душом. Једино што кукају осрамоћени и поражени — противници Русије.

Анд. Ђорђевић наставља своју студију у „Браничу“ под насловом: *Богинићев општи имовински законик за књажевину Црну Гору* овако:

Тога дана Фелисјен не могаше догледати дјевојку како везе и завија чудне бичеве; не могаше се нагледати како власи расту и под њеном иглицом; по мало се забуњивао на помио као малу светицу обузме језња кад јој се бујне косе од једном расплету и падну низа њу. Хибертина, радећи свој посао, обзријела би се кад и кад, погледајући га мирно. Хибер такођер бјеше забављен прегибљивом заставом. А Фелисјен једвако ћуташе, и с тога ћутања растијаше му забуна; најпослије разумједе да ће најпаметније учинити ако крене, по што немаше шта примјетити, као што бјеше наурио дошавши.

Он устаде и рећи ће сметено.

— Ја ћу се повратити... Ја сам баш рђаво прецртао лијепу главу, те ће вам, може бити, требати мој наутак.

Анђелија га мирно погледа, око у око.

— То не!... Али повратите се, господине, повратите се слободно ако вам се израда не свиђа.

И он пође, сретан што му допусти да се још којом поврне, а несретан што се тако хладно према њему понаша. Заиста, заиста није га љубила, нити ће га икад љубити — то се видјело! Па рашта онда да увраћа к њој? Поред свега тога сјутра дан и прекосјутра дан поврну се. Часови које није проводио у крај ње бјеху часови страшна мучења, часови борбе, коју је сам собом морао издржати. Тек

I.
(Наставак.)

Система саксонског грађанског законика:

Трећи дио: О тражбеном (дуговинском) праву.

II. Одјељак. О појединим врстама тражбина.

I. Одјељак: о тражбинама из уговора и уговору сличних одношаја: I дар (поклон), §§ 1049—1066. II зајам, §§ 1067—1081. III куповина: I во у опште, §§ 1082—1100; 2. о куповина на пробу или оглед, §§ 1101—1106; 3. о куповина с правом на раскид, §§ 1107—1110; 4. то задржавање беле понуде, §§ 1111—1117; 5. то право прекупа, §§ 1118—1130. 6. то право откупа, §§ 1131—1137; — IV промјена, § 1138; — V уговор о накнади *) §§ 1139—1149; — VI уговор о заживотној (досмртној) ренти, **) §§ 1150—1156; — VII уговор о досмртном издржавању (Auszug), §§ 1157—1172; — VIII о послужу или наручи, §§ 1173—1186; — IX о закупу, §§ 1187—1228; — X о најму службе (Dienstvertrag), §§ 1129—1242; — VI уговор о предузећу или најам радње одсјеком (Verdingungsvertrag), §§ 1243—1253; — XII уговор о самарању (Mäcklervertrag) §§ 1254—1259; — XIII о остави, §§ 1260—1279; — XIV обвеза гостиничарска према путницима, §§ 1280—1290. — XV contractus aestimatorius (Trödelvertrag), §§ 1291—1294; — XVI о дјеловодству на основу налога (пунomoћство), §§ 1295—1327; XVII о упутици §§ 1328—1338; XVIII о дјеловодству без налога (незвано вршење туђих послова), §§ 1339—1358; — XIX о ортаклуку, §§ 1359—1391; — XX о заједници (смјесништву), § 1392; — XXI о обвези полагања рачуна, §§ 1393—1396; — XXII уговор о признању дуговинског односа (Anerkenntnisvertrag) §§ 1397—1401. XXIII о примању туђег дуга на се, §§ 1402—1408; — XXIV о поравњењу, §§ 1409—1416; — XXV о компромису или угодби о изабраном суду, §§ 1417—1427. — XXVI о уговорној казни, §§ 1428—1435. — XXVII уговор о губитку права због неизвршења уговора и другим споредним углавцима, §§ 1436—1440; — XXVIII уговор о залози, §§ 1441—1448; — XXIX о јемству, §§ 1449—1479; — XXX игра и опклада, §§ 1480—1482.

II. Одјељак: о тражбинама или дугу-
*) в. § 720 срп. грађ. зак.
**) в. § 796 „

украј ње утолио би мало; чак се одрекао и насладе да јој се допадне, утјешно се сасвим, само нека је близу ње. Свакога јутра по што дођи и засједни испред разбојца, заметни разговор о работи, таман као да се није могло без њега и његових савјета, и то га је заносило да јој гледа красно лице са стране, осветљено и мирно, опточено плавушастом косом; да погледом прати покрете њезинијех гинкијех прстића, што се преврљаху угонети дугачке игле у поставу. А цура се понашаше према њему без икакве женске мајсторије, просто и природно, као с каквим другом. Ипак он осјећаше да међу њима лебди нешто, о чем она није говорила, али ради чега он зебаше у срцу. Понекад, у ријетко, цура би се исправила и гледнула га; у томе погледу бјеше по мало ругања, питања и нестрпљива. Па, видјевши она да га тијем страши, постала би опет хладна и озбиљна веома.

У потоњу Фелисјен обреће један начин којим могаше двојицу раздражити, и он се поче претјерано служити тим начином. А то бјеше да јој говори о њезину занату, о старинскијем ремек-дјелима веза које је он гледао, који се чувају у црквеној ризници, или које је налазио у књигама: набројао је старинске чудне плаштове; плашт Карла Великога, од црвене свиле, на којему су извезени орлови са раширеним крилима; па онај што га зову Сионски, на коме се види читава војска светитеља; па једна далматина, за

вима из недопуштених дјела: I против-правно оштећење, §§ 1483—1499; II лишење личне слободе, §§ 1497—1498; — III оштећење извршено крађом, проневером и утајом, §§ 1499—1500; — IV оштећење нанијето клеветањем или расприрањем лажних гласова, § 1501; — V насиље и пријетња §§ 1502—1503 — VI превара и лукавство, §§ 1504—1505; — VII повреда особенних дужности свога позива, §§ 1506—1508; — VIII отуђења ради оштећења повјерљива, *) §§ 1509—1518.

III. Одјељак: о тражбинама или дуговинама из разних основа: I повраћај онога што је учињено ради намирења дуга који не постоји (condictio indebiti), §§ 1519—1533; — II повраћај онога што је учињено с предпоставком каквог будућег догађаја (condictio causa data, causa non secuta), §§ 1534—1539; — III повраћај због неморалнога или неправнога основа (condictio ob turpem vel injustam causam), §§ 1540—1646; — IV повраћај због недостатка сваког основа (condictio sine causa), §§ 1547—1550; — V право на накнаду штете због ванбрачног осрамоћења §§ 1551—1559; — VI јемчење за оштећење које је проузроковано избацивањем или просипањем чега из куће или падом објесене ствари, §§ 1554—1559; — VII потрица, §§ 1560—1564; — VIII право тражења да се покаже каква ствар или исправа §§ 1565—1567.

Четврти дио: О породичном и старатељском праву.

I. Одјељак. О брачном праву. I. Одјељак: заручење, §§ 1568—1587. — II. Одјељак: закључавање брака, §§ 1588—1629; — III. Одјељак: дјјства брака на личне одношаје супружника, §§ 1630—1637. — IV. Одјељак: дјјства брака на правне послове супружника, §§ 1638—1654. — V. Одјељак: дјјства брака на имање супружника, §§ 1655—1690. — VI. Одјељак: брачни уговори, §§ 1691—1706. — VII. Одјељак: престанак брака, §§ 1707—1770.

II. Одјељак. О узајамним одношајима родитеља и дјете. — I. Одјељак: правни одношај брачне дјете, §§ 1771—1786. — II. Одјељак: усвојење, §§ 1787—1800. — III. Одјељак: права и дужности родитеља, §§ 1801—1807. — IV. Одјељак: очинска власт, §§ 1808—1836. — V. Одјељак: узајамна обвеза брачних родитеља, предака и потомка за давање издржања, §§ 1837—1854. — VI. Одјељак: тужбе за заштиту

*) в. § 330 а, у вези с допуном § 565 срп. грађ. зак.

коју се мисли да је најљепши углед старинскога рада — царска далматина, на којој је извезена слава Христовата на земљи и на небу, Преображење, Страшни суд и т. д.; и још Јесејево дрљево, дивна израда од злата на бијелу атласу, за коју би човек мога рећи да је одлијељена са кога старинскога стакла; ту се види Аврам при дну, па Давид, Соломун, Богородица, па поврх свијех Христос; за тијем причаше јој о одеждама, о пустијем старинскијем одеждама, које су израђене просто и дивно: на једној је Христос разапет, опточен црвеном свилом на златном ткиву, а по дну ногу му пресијетила се тужна му Мати, те је прихватио Јован апостол; нестреска одежда, на којој је извезена М Божја, која сједи озарена својом славом, и на крилу држи дијете Исуса. Па јој причаше и о многијем другијем чуднијем творевинама некадашњег везилачког заната, које су дивне због старине, због дјетинске чисте вјере што их је смишљала и израђивала сјајно; а те се часне старине сад хране по ризницама, гдје им је прионоу мирис од тамјана, а њихово пзблијењело злато, оку је некако тајанствено.

— Ах! уздисаше млада везиља, нема тога више, тога лијепог рада! Та, нијесмо кадри ни боје слагати, да се слажу као у старо вријеме!...

Очи би јој се засвијетљеле, те би прекинула рад, кад би јој младић повједао о старијем везиоцима и везиља-

породично правног положаја, §§ 1855—1857. — VII Одејек: правни одношај између ванбрачних родитеља и њихове дјеце, §§ 1858—1875.

III Одејек. О старатељству. — I Одејек: о старатељству над малолетнима: I опште одредбе, §§ 1875—1883; II постављање стаатеља, §§ 1884—1901; III права и дужности старатеља: 1-во дужност давања обезбјеђења, §§ 1902—1905; 2-го дужност предаје списка имања (инвентара), §§ 1906—1909; 3-ће заступање малолетника, §§ 1910—1921; 4-то васпитање малолетника, §§ 1922—1925; 5-то управа имања, §§ 1926—1939; 6-то отуђавања имања, §§ 1940—1948; 7-мо одговорност старатеља и обвеза полтања рачуна, §§ 1949—1953; 8-мо награда (хонорар) старатеља, §§ 1954—1956; 9-то обвеза више старатеља, §§ 1957—1963; — IV престављање старатељства, §§ 1964—1980; — II Одејек: Особене врсте старатељства: I старатељство над душевним болесницима и немоћницима, §§ 1981—1986; — II старатељство над расипницима, §§ 1987—1989; — III старатељство отуђеника, §§ 1990—1994; — IV старатељство зачетка, §§ 1995—1997; — V заједничко опредјељење, § 1998.

Пети дио: О наследном праву.

I Одејек. Општа опредјељења, §§ 1999—2010.

II Одејек. О законском реду наслеђивања. — I Одејек: опште одредбе, §§ 2011—2015; — II Одејек: наслеђнички ред сродника: I у опште, §§ 2016—2033; II наслеђнички ред потомака, §§ 2034—2035; III наслеђнички ред родитеља и предака, §§ 2036—2039; IV наслеђнички ред браће и сестара и њихових потомака, §§ 2040—2041; V наслеђнички ред осталих побочних сродника, §§ 2042—2043; VI наслеђнички ред усвојеника, §§ 2044—2048; — III Одејек: наслеђивање супружника, §§ 2049—2056; — IV Одејек: наслеђивање јавних завода, §§ 2057—2060.

III Одејек. О наслеђивању на основу пошљедње воље. I Одејек: опште одредбе, §§ 2061—2065. — II Одејек: способност за прављење пошљедње воље (factio testamenti activa) §§ 2066—2073. — III Одејек: способност за наслеђивање на основу пошљедње воље (factio testamenti passiva), §§ 2074—2077. — IV Одејек: прављење пошљедњих воља (тестамента): I опште одредбе, §§ 2078—2091; II судски направљена пошљедња воља, 2092—2099; III вансудски направљена пошљедња воља, §§ 2100—2108; IV ванредни облици пошљедњих воља, §§ 2109—2116; — V Одејек: о споредним опредјељењима код пошљедње воље, §§ 2117—2154. — VI Одејек: о тумачењу пошљедњих воља, §§ 2155—2165. — VII Одејек: о наименовању наслеђеника, §§ 2166—2186. — VIII Одејек: о наименовању синтетитута, (наслеђничких замјеника), §§ 2187—2195. — IX Одејек: о заједничким пошљедњим вољама (тестамента), §§ 2196—2202. — X Одејек: о пошљедњим вољама које родитељи у мјесто своје дјеце праве, §§ 2203—2209. — XI Одејек: о опозивању пошљедњих воља, §§ 2210—2222. — XII Одејек: о отварању, обзнањивању и извршавању пошљедњих воља (тестамента), §§ 2223—2245.

ма, највише о Симону де Гол и Колену Жоли, чија се имена памте кроза вјекове. Кад би се сита наслупала, наставила би свој рад, лица освијетљена умјетничком страшћу. А у тијем тренуцима чинише се Фелисјену много лепше; и заиста бјеше дивна кад би је загрљао чисти плам налик сјају злата и свиле, па кад би у томе стању прионула на рад, на онај тачни рад, гдје се слажу и нижу мајштни шевови, које је свом душом својом окупљала. А младић би тада престао говорити, па би је гутао погледима све дотле, докле би се препнула, осјетивши огњицу у коју је доводи његов говор. Тада би се Анђелија забунила, као да је што згријепила и опет би постала немарпа и рекла би јетко:

— Та, не вардајте, мамо! Ево ми се помрсише свилене жице.

А Хибертина, која се ни макла не бјеше, насмјала би се маличка. С почетка жени не бјеше баш похудо полагање младичево; а једне вечери каза то мужу. Али у потоњу не би им мрско, ни њему, ни њој, јер се момче владаше пристојно. Па, најпослије рашта би се противили? Зар не би могла бити срећа по дјевојчину? С тога домаћица пуштила је да ствари иду својим током, само је надгледала младеж.

(Наставиће се.)

IV Одејек. О прибављању (задобивању) наслеђа. — I Одејек: о примању и одбијању наслеђства, §§ 2246—2268. — II Одејек: о праву прираштаја међу постављеним сунаслеђницима, §§ 2269—2276. — III Одејек: недостојност за наслеђивање, §§ 2277—2280. — IV Одејек: о дјетвима примања наслеђа у опште, §§ 2281—2290. — V Одејек: о тужби за наслеђство (petitio hereditatis, vindicatio hereditatis) и о тужбама о појединим предметима који улазе у састав наслеђевине, §§ 2291—2323. — VI Одејек: о односу наслеђениковом према повјериоцима покојниковим, §§ 2324—2332. — VII Одејек: о праву покојникових повјерилаца да траже одвојене наслеђевине од личног имања наслеђениковог (separatio bonorum = Absonderungsrecht), §§ 2333—2343. — VIII Одејек: о двоји наслеђа, §§ 2343—2353. — IX Одејек: о обвези законских наслеђеника о уносу добара, која су примили од покојника за живота овога (collatio bonorum), §§ 2354—2371. — X Одејек: о отуђивању наслеђа, §§ 2372—2381.

V Одејек. О испорукама (легатима). — I Одејек: о постављању легата, §§ 2382—2387. — II Одејек: о лицима, која се оптерећују легатима, и онима, у чију се корист легати остављају (легатари) §§ 2388—2403. — III Одејек: о предмету легата, §§ 2404—2411. — IV Одејек: о опозивању легата, §§ 2412—2424. — V Одејек: о прибављању легата, §§ 2426—2450. — VI Одејек: о појединим врстама легата: I легат који има за предмет неку способно одређену ствар или какво право на некој ствари, §§ 2451—2462; II легат који има за предмет збавну ствар или скуп ствари, §§ 2463—2466; III легат који има за предмет ствар која је по врти њеној одређена, или количину замјенивих (сурвртних) ствари, §§ 2467—2469; IV легат који има за предмет плододуживање, §§ 2470—2471; V легат који има за предмет досмртно издржање или досмртни ужитак, §§ 2472—2476; VI легат који има за предмет неку тражбину, дуг или ослободјење од дуга, §§ 2477—2488; VII легат који има за предмет опрему за улају или женидбу, §§ 2489—2495; VIII алтернативни легат, §§ 2496—2498; IX легат туђега наслеђа, § 2499. — VII Одејек: о поклону на случај смрти, §§ 2500—2502. — VIII одејек: о фидеикомису (очекивању; Aufwandschaft): I фидеикомис наслеђа, §§ 2503—2524; II фидеикомис легата, §§ 2525—2526; III породични фидеикомис §§ 2527—2551.

VI Одејек. О уговорима, о узајамном наслеђивању, и одрицањима наслеђа, легата и фидеикомиса, §§ 2542—2563.

VII Одејек. О законом дијелу наслеђа: I општа опредјељења, §§ 2565—2566; II о законом дијелу сродника, §§ 2566—2577; III о законом дијелу супружника, §§ 2578—2582; IV заједничке одредбе за обе ове врсте законских дијелова, §§ 2583—2616; V о законом дијелу јавних завода, § 2617.

VIII Одејек. О праву на заоставштине које немају наслеђеника, §§ 2618—2620.

(Наставиће се.)

ДОПИС.

К. Н. М. Сан Франческо, 20 новембра.

Читам ту неки дан у „Српском Гласу“ допис из Чикага, како тобож хотјели би њеки да се заузму да саграде православну цркву у Чикагу и моле да им се пошље помоћ из Јевропе. Ја мислим, кад би и то било, не би нам требало искати од неких сиромашнијех народа у Јевропи, могао би се тај трошак створити и у богатој Америци, без Јевропе, јер амо има доста моћнијех људи православијех, који би могли такву ствар потпомоћи. Али нам није потребито, јер ми имамо нашега добротвора, велику и моћну православну државу, а то је Русија, која нас чува, не само нас у Америци, него по цијелом свијету његод се православља налази, штити и потребама помаже, као што је дописано и „Српском Гласу“ да садањи владика руски има саградити цркву у Чикагу и још сувине намјерава у Сан Франческу купити земљу за ново гробље и сазидати капелу у њему и намјестити једнога човјека који ће надледати и држати у реду речено гробље и цијеће око гробова гојити; јер садање гробље нема своје земље већ је грађанско.

Ми треба да знамо, да нас православно руско сунце грије, а не ничије друго.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 10 децембра.

(Најмлађи Карађорђевић.) У прошлу недјељу, 4 децембра, брзо послје 8 часова у јутру, запуцаше мале пуш-

* в. Члан 53 тач. 7 правила о поступању у неспорним дјелима.

** в. §§ 500 и 501 срп. грађ. зак.

ке по Цетињу и брзо се разнесе радосни глас, да је тај час *Њена Свјетлост Кнегиња Зорка П. Карађорђевића родила сина*. Како свијетла породиља тако и новорођени Књажевић налазе се, Богу хвала, у лијепом здрављу.

(Никољ-дан.) Прослава имен дана *Његово Височанства, нашега Господара и Књаза*, почела је ове године у очи самога празника, приказом „Балканске Царице“ у позоришној дворани „Зетскога Дома“, као што је навјестила објава у прошлом броју „Гл. Црн.“ — О том приказу доносимо извјештај на другоме мјесту.

На сами свечани дан свршио је Високопросвештени Г. Митрополит са свештенством службу бољу благодарењем. Осим свијетлога Двора били су у цркви сви преставници великих држава са својом породицом и секретарима, министри, војводе, главари и чиновници и мнозина народа. При крају благодарења пукао је 21 топ са табије. Послије црквене свечаности извођело је *Његово Височанство* примасти честитке.

(У Бар.) На особиту жељу бонога Књаза *Њорђа А. Карађорђевића* да ову зиму проведе у Бару или Опину, кренуо је прошле недјеље Господарев брод „Сибил“, под командом Г. Слава Бурковића а са Г. П. Д. Вурцелом у Опатију. Лицем на Никољ-дан кренуо је „Сибил“, са Књажевима *Петром и Њорђем* на броду, из Опатије за Бар.

Његово Височанство, Господар и Књаз, кренуо је у сриједу на подне у Бар, да сретне и прихвати свијетлог боника. С његовим Височанством пошли су: Војвода *Петар Ст. Вукотић* и царско руски посланик *Г. К. М. Аргу-ропуло*.

Јутрос је стигао глас да је „Сибил“ присио у Груж, но да не може даље од грдна времена.

(„Балканска Царица“ у „Зетском Дому“.) У очи Никоља-днени била је прва престава у позоришту „Зетскога Дома“ Позориште још није готово, истина, али се друштво наше читаонице постарало, да по могућству уде си позорницу за престава, и оно је лијепо успјело. Престављала се „Балканска Царица“ — пошто се престављала по разним дворанама овђе, у Подгорици, Бару и Никшићу — први пут дакле у једноме позоришту. И престава је лијепо иснала, а извршили су је наши дилетанти из цетињске интелигенције, већином чланови читаонице. *Иван-бега* је престављао г. Ш. Огњеновић, а *Њорђа* проф. Љепава добрим успјехом. О успјеху г. Ника Иванковића, који је *Станка* играо, мнијења су подијелена. Али кад се узме у обзир тешкоћа ове улоге, борба Станкова између зла и добра, између љубави према Даници и похлепе за круном балканском, мора се признати да је и г. Иванковић одиста добро успио. Особито у неким моментима с Даницом и у монолозима показао је правог дара глумачкога, и одиста други пут би задовољно боље и оне, које овога пута — а ово му је први пут — није могао потпуно задовољити. Но нема сумње да би госп. Иванковић и овом приликом задовољно и највише захтјеве, да није на њега била пала сва брига око грађе и украса позорнице и сваке опреме. *Даницу* је играла гђица Милена Огњеновића врло добрим успјехом. Најљепше моменте у њеној улози публика је награђивала бурним аплаузима. Али је г. Душан Јовановић у *Деану* најбоље успио и највише признање појзнио. Такођер је г. Матавуљ у *Ибраим аги* добро успио. Што се тиче *Марге* — гђице Љубице Петровића, и *Перуна* — проф. Николића, *Ива* (М. Милетића) и *Угљеше* (М. Вулетича) у опште су и они дошринијели, да ова престава дилетантска тако задовољи. А да је најбоље задовољила то је показао Височанствени Двор, који је до свршетка у најбољем расположењу остао, осим *Његово Височанства* Књаза, који је иза првог акта изашао са Војводом Петром Вукотићем. У ложи дворској, која је тако-

ђер била за ову прилику приправљена, видео се до свршетка и г. Аргаропуло, царско-руски министар-резидент.

Улазнице су биле подијељене званицама из грађанства цетињског и гостима из унутрашњости.

Кад је дошло у позориште *Његово Височанство* са цијелим Височанственим Двором, публика га је дочекала бурним усклицима „живио!“, које је прекинуло пјевање народне химне. Па је изашао на бину проф. Душан Јовановић и дивно издекламирао оно дивно коло из *Горског Вијеница*: „Бог се драги на Србе разлути“; а иза њега г. Буро Петровић оно друго „Вјеше облак сунце ухватио“ — што је публику управо електрисало и најбоље расположило за престава.

ГЛУХИМА.

Једно чељаде које је 23 године боловало од глухоте и зујања ушију, излјечило се простим лијеком и послаће опис му сваком бесплатно, ко га хоћ заште у: Nicholson, Vienne IX Kollingasse 4.

„ИСТОЧНИ САВЕЗ“.

Примили смо, залуду, ову штампану изјаву:

Бр. 209.

Средишњи одбор Источног Савеза изјављује

Одбору је жао што су се у Македонији изродили немири и сматра да је то несрећа по будућност тога краја и народа који живе на балканском полутоку.

Одбор исповиједа мир и љубав између тих различнијех народа, у корист њихове заједничке спаса; но немири које би изазвао један од народа тихих на штету осталијех, потпаљују с једне стране мржњу међу њима до непомирљивости, а с друге стране дају повода страниј окупацији.

Македонско питање не може се мирним путем ријешити без преходног споразума између различнијех племена: Грка, Арбанаса и Влаха с једне стране, а с друге између Срба, Бугара и Турака. Но та племена морала би бити дубоко проникнута озбиљношћу опасности која долази с двора и коју, на жалост, нијесу сви довољно разумјели, особито Турци.

Одбор је увјерен да балкански народи могу и даље један крај другог мирно живјети, као добри сусједи, на основу правде и правде, и осуђује отимање, особито у погледу споменута немира, сматрајући их као маните или подле.

Неправда зида на нијеску.

Осим споменутијех нереда одбор сматра и проселитизам (наметање народности) као пријекоран и опасан, особито за то што помиче основе нашег општег средштва.

Одбор дакле преклиње све и свакога (tout le monde!) да се уздржава од отијех немира, да се одупире сваки могућим средством покушајима однарођивања и да прионе око свега што може допринијети братству балканскијех племена.

Дато у Атини, 19 (31) октобра 1888.

Председник:	Подпредседници:
Д. Н. Боцарис.	А. Р. Рангабе.
	Л. Мелетопуло.
Секретар:	А. Рондириес.

Ђорђе Танопуло.

Чланови управног савјета:

Гр. Мавромарас.
Л. Влаисе.
Конст. Подемис.
А. Катриванос.
П. Константас.
А. Балабанис.
И. Пирлас.
П. Киријакос.
Л. Булгарис.

Књижевност.

Примили смо на приказ:

По оришна библиотена. Свеска 1. „Клин Клином“. Лакрдија у једном чину. Написао Кишфалуди К. С мађарског превео Милан Петровић. — Свеска 2. „Љубоморна жена“. Шаљива игра у 2 чина. Написао А. Коцубу. Превео Иван Мартинић. — Свеска 3. „Заборавањен штит од кише“. Шала е ијевањем и играњем у једном чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић. — Свеска 4. „За чашицу...“ Сли-

на из обичног живота у 1 чину. Написао В. Р. Шиглев. С руског превео Милан Петровић. — Свеака 5. „Страх од радости“. Позоришна игра у 1 чину. Написала гђа Емилија Жирарденова. С њемачке прераде Хајриха Лаубе превео Милан Петровић. — Свеака 6. „Лажов и лажић“. Лакрдија у 1 чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић. Наклада штампарија. У Великој Кикинди. 1889.

Стојан, приповијетка Косте Николића. Препшампано из „Невена“ за год. 1888. У Новом Саду, штампарија А. Пајевића 1888.

Унијаћење у Далмацији у првој четвртини овога столећа од Јакова Халовачкога, превео с рускога Јован П. Јовановић своштенник. (Препшампано из „Гласа Истине“.) У Новом Саду, штампарија А. Пајевића 1888.

Изишла је из штампе књига:

Књижевна зрница од Јаше Томића. (Отшампано из разних листова.) Књига прва. Из заточеничког свијета.

Садржај је овај: Из мога познајства. I. Стари допов. II. Како постају од кокошара разбојници? III. Украо дјевојку. — Милетић и Навић у затвору. — Робјашке школе. — Робјашке радионице. — Јед боље слободном човјеку ил заточенику? — Робјашка црква и моја придика.

Књига је штампана у штампарији др. Свет. Милетића; износи 5 штампаних таблица на евној картији, (80 страна) а цијена јој је 20 новч. Препродавци добијају уobiaјени рабат.

Поручбине се пишу на администрацију „Заставе“.

Књига се може добити и у свима књижарима.

Тожак основан 1869 године илустровани орган српског пољопривредног друштва. Власник и издавалац Српско пољопривредно друштво, одговорни уредник Милутин М. Савић члан управног одбора, секретар министарства народне привреде. Год. 19 та. Број 22. 15 новембра 1888 год. Излази мјесечно двапут 1. и 15. сваког мјесеца. Биоград, штампано у кр. српској државној штампарији 1888.

Садржај: М. С. Како могу наши земљорадници да зараде милион динара. — А. М. Секулић. Гојење живине. — Д. Буричић. Нове системе кошица (свршетак). — Благ. Д. Тодоровић. Утицај развијања лишња на доходак крошцира. Утицај дубине земље на развијање биљака. — Биљешке. Очувати дрво у земљи од кварежи. — Брање сјемења бороваг. — Чување јабука и крушака преко зиме. — Црна јова. — Пуж у трану. — Гласник. Личне вјести. — Спштена тарица на жељезници за вино. — Хамбург нијаца за вино. — Дописи. Годубац. — Метриш. — Д. Милановац. — Диповац. — Смедерево. — Записник сједница Управног одбора.

Босанска вила лист за забаву, поуку и књижевност. Излази 1. и 16. сваког мјесеца на два табака. — Рукописи, претплата и све, што се тиче листа, шаља се на адресу: Уредништву „Босанске Виле“ у Сарајеву. — Неплаћена се писма не примару а рукописи се не враћају. Број 21. Год. III. У Сарајеву 1 новембра 1888.

Садржај: Слике: Јајце у Босни. — Свјетска париска изложба. — Пјесме: У спомен Леонтију Радуловићу, од Дионисија Миковића. — Срећа и несрећа, од Л. Николића. — Приповијетка: Преломљена погача, слика из српског народног живота у Горњој Крајини. Написао Милан Делић. — Сјеча шуме, приповијетка једног јунака, — од Л. Н. Толстога. С руског превео Јов. Максимовић. — Поука: Пророк Авдија, од К. Ковачевића. — Манастир завала у Херцеговини и његове старине. Наше Христифор Михајловић. — Српске народне умоворине: Чобан и чованица, нар. пјесма, приб. П. Мирковић. — Листак.

Цијена је „Босанској Вили“: за Босну, Херцеговину, Србију, Црну Гору и Аустро-Угарску: на читаву годину 4 ф. а вр. на по године 2 ф. на четврт године 1 ф.

Ваци добивају лист свагдје у пола цијене. Сразмјерно на пола и на четврт године.

Уредник и издавалац: Никола Т. Кашинић Сарајлија. Штампарија „Босанске Поште“ у Сарајеву.

Извјештај С. Петербуршкога Славянскога Благотворителнога Общества. № 9. Септембар. 1888. Годљ Пятый. С. Петербург. Типографія Е. Евдокимова, Б. Итальянская, № 11. 1888.

Оглавление: I. Дѣйствія С. Петербуршкога Славянскога Благотворителнога Общества.

1) Извлечение изъ протоколовъ заступанія Совѣта С. Петербуршкога Славянскога Благотворителнога Общества.

2) Пожертвованія:
I. Въ пользу пострадавшихъ отъ прошлагогодняго неурожая Червогорцевъ.

II. Въ издательскій капиталъ имени И. С. Аксакова.

III. Кружечный церковный сборъ въ пользу нуждающихся Славянъ.

IV. Славянское Обозрѣніе.

1) Кіевское приѣзствіе епископа Штросмайера. Ст. В. И. Ламанскаго.

2) Разноплеменная составъ австро-венгерской арміи и нѣмецкій языкъ (изъ Варш. Дневн.)

3) Общеславянскій языкъ (по поводу чешской академіи). Ст. Фр. Подгорника (изъ Parlam.)

4) Морава и Славянство (изъ Кром. Нов.)

5) Крестьянство и славянскій вопросъ (изъ Кром. Нов.)

6) Этнографическій очеркъ славянской части Македоніи. Вандовцы или Крановцы. Ст. П. Драганова.

7) Къ исторіи партій въ Болгаріи.

8) Историческій очеркъ нѣмецкой колонизаціи. Ст. Симонфельда (перев.). Продолженіе.

9) М. Гурбанъ. Статя г. Шкультетаго (перев.). Продолженіе.

III. Славянская Библиографія. Периодическое Списаніе. кн. XXI и XXII Ст. г. Бобчева.

Просвјета.

По смрти срп. карловачког патријарха **Германа Анђелића** пише б. пештански „Српски Дневник“ ово:

Јуче, у суботу, у 10 сати прије подне, стагао изъ је из двора патријаршког у Карловцима брвојав, који овако гласи:

„Славном уредништву „Српскога Дневника“ Будимпешта.

Његова Светост српски Патријарх Герман Анђелић изоловао је Јутрос између 3/4 и 5 сати уснуо је Патријарх Герман за навјек у пуној свјести. Дан погребна није за сигурно одређен, али ако не буде никаквих непредвиђених сметња, сахраниће његову Светост у сриједу или у четвртак у саборној цркви карловачкој.“

Тако брвојав. Ма да смо у пошљедне дане добијали извјештаје, који казиваху, да је здравље патријархово рапидно окренуло на горе, ипак морамо признати, да нас је јучерашњи брвојав садржином својом јако илненадио, јер ми не очекивасмо, да ће тако брзо доћи до прелома.

Но усуд је друкчије био одлучио, а нама не престаје друго него да се тој одлучи неумитнога судије поклонимо; да полагају, створеном том одлучи, трезвено, као што приличи вјерним синовима св. матере цркве православне, опробаним домољубима, прекаљеним родољубима и обрзованим људима — у очи погледамо, и да га по свима његовим не мање неумитним пошљедницама хладнокрвно и без предубјеђења оцијенимо и дјелотворно уважимо.

Стојећи пред самртним одром патријарховим и над отвореном раком његовом, није мјеста расправи питања: Шта сада?, но толико можемо већ овдје нагласити, да нам је сада најглавније: — да се саберемо. У томе ми гледамо први задатак свију разборитих синова овостранога народа српскога, први услов за потоњи успјешни рад, у корист цркве, народа и домовине.

И дотле, док о свему не добијемо поближи извјештај из Карловца навешћемо овдје укратко главније црте из живота блаженопокојенога патријарха.

Патријарх Герман Анђелић родио се у Ср. Карловцима год 1822. Основне школе и гимназију свршио је у мјесту свога рођења, а правне науке на правној академији у Шаропшатаку. Као свршени јуриста практиковао је у канцеларији тада на гласу пештанског адвоката, потоњег врховног надзорника српских народних школа у Угарској, краљ савјетника Евђеинија пл. Буковчића. За тим, положиши цензуру, постао мађарским дипломираним адвокатом.

Но пошто је, свештенички син више свјештеничком односно монашком, него световњачком позиву био наклоњен, то ступи као слушацац у карловачку богословију, те кад је ову год. 1844/5 свршио, покатућери се и од тог времена служио је у двору пок. патријарха Јосифа Рајачића као протођакон, архиђакон, синђел и протосинђел то као конзисторијални биљешник и референт, то пак као прѣсор на тамошњем богословском заводу.

Доцније као архимандрит био је веома активан и играо важну улогу на народно-црквеним конгресима како за вријеме пок. патријарха Самуила Маширевића, тако и касније. У години 1869-ој, под патријархом Сам Маширевићем, изабран је од св. Синода за бачког епископа. Као такав потврђен је г. 1872., но како је међутим (г. 1870.) патријарх Маширевић умро, то је тек год. 1874. од патријарха Ивачковића за епископа посвећен. Г. 1879. пошто је пок. патријарх Прок. Ивачковић био рјеше-

пен од управе патријаршије-митрополије карловачке, постао администратором исте патријаршије-митрополије, а 6-ог јануара г. 1882 буде од Његовог краљ. Величанства за српског патријарха митрополита наименован.

Управљао је дакле упокојени патријарх Герман овостраном српском православном црквом мање једног мјесеца 7 година...

Стојећи пред самртним одром патријарховим, као вјерни синови наше св. матере цркве православне и људи — исказујемо најдубље жаљење и саучешће на усуд, који постиже бившег поглавицу наше св. матере цркве и државног великодостојника, који је својој цркви и домовини из свег срца одан био и кога многи од сународника наших као добротова свога помињу и штудују.

Вјечна му успомена и лака му земља!

Исти лист има ову чудну билешку:

Куријозума ради, да се види, како су овдашњи листови „сигурно“ извјештени, биљешки овдје, да су неки донијели токорее телеграме, да је патријарх умро у Даљу; но све је превозишао лист „Budapest“ који доноси под насловом: „Anguelics German“ лик — дра Св. Милетића.

Познати „Српски Народ“, до скори најоданији пријатељ патријарха, пише о покојнику овако:

Послије дугог и тешког боловања умро је у петак 25 новембра послје ноћи у својој престолници у Ср. Карловцима.

Животопис овога архијереја био је у двије прилике велештованој публици обнародован. — Његов живот и дјела његова сва до пошљедњег часа позната су.

Црква и народ спајали су велике наде са овим архијерејем, прије него што је ступио на патријаршески престо. Но несрећи програм ових добрих нада није могао св. патријарх Герман да изведе.

Пошљедње три године наступила је значајна промена у карактеру и животу св. патријарха Германа. Тјелесна и душевна боља потросе горостаса, и он постаде митолошки Сатурн, што је сам своју дјецу таманио. „Милостиви Бог опростио га је мучне бољетнице; опростио га је света.

Прије би се могло рећи да су га завањена браћа око „Заставе“ и „Браника“ на патријаршеском престолу преко надежде одржала, него да су му и косице на глави пореметили кадри били. Св. патријарх Герман једино умљед душевне и тјелесне бољести своје је постао од двије године за управу цркве немогућ, а ничега ради другота. Он је сам ту болест себи наукао — неслушајући доброг савјета својих пријатеља.

Погреб св. патријарха Германа биће по пропису и обреду у 10 сати прије подне 1 децембра и биће му земни остатци положени у костурници српских митрополита и патријарха у саборној цркви у Ср. Карловцима.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Промет домаћих производа у Црној Гори

Никшић, 4 децембра 1888.

На данашњем пазару биле су разној трговини цијене ове:

Волови од 150 кила по ф. 18 до 20. — Краве по ф. 12 до 14. — Брави овчи по ф. 2 до 3. — Брави кози исто тако. — Крад по ф. 3. — Крад ситнија по ф. 5. — Сир пољепши кило по 30 новч. — Сир прости, кило по 12 н. — Масло, кило по 65 н. — Скоруи, кило по 40 н. — Жито руметиново, кило по 7 н. — Брашно руметиново, кило по 6 н. — Пшеница, кило по 8 н. — Раж, кило по 7 н. — Јечам, кило по 6 н. — Кртола, кило по 3 н. — Дуван у листове, кило по 50 н. — Дуван дограм, кило по 34 н. — Восак, кило по 1 ф. — Меда, кило по 20 новч.

ЦРНОГОРСКО ПОМОРСТВО.

Св. Никола, 25 септембра. — Ове недјеље имали смо тихе и средње вјетрове од I и II квад. море гдје-год мирно а гдје-год узбуњено и мало да не небо облачно и киша.

На улазак Бојане највише има дубине 4³/₄ пога млетачких.

Барометар држаше се између 75—77.

Доједрише:

Траб. итал. „Санта Лучија“, тон. 15, кап. Пироциано Лујџи, из Бара, крцат.

Одједрише:

Траб. итал. „Санта Лучија“, тон. 15, кап. Парциано Лујџи, за Скадар, крцат.

Оцињ, 19 новембра. — Ове недјеље имали смо, за прва 4 дана, вјетрове јаке

од I квад. а послје 3 дана вјетрове умјерене од II квадранта са кишом.

Барометар 76—2.

Доједрише и одједрише:

Пар. аус. уг. „Најаде“, тон. 495, кап. Сузанић, из Будве, и пошто искрца неколико трговине и путника продужи своју пловидбу пут Медове.

Пар. аус. уг. „Најаде“, тон. 495, кап. Сузанић, уредно из Медове, и пошто искрца неколико путника продужи своју пловидбу пут Будве.

Бар, 27 новембра. — Ове недјеље имали смо лијепна времена т. ј. вјетрове од I квад. водро небо али зимино.

Барометар 77—8 али је почео снижавати и слуги југу; стање температуре Р. 9.

Доједрише и одједрише:

Пароб. лојда „Данубио“, тон. 527, кап. Мајер, из Трета, и ови је пароброд почео типати Оцињ и тако имамо опет комуникацију између ове двије луке.

Пароброд лојда „Султан“, тон. 484, кап. Р. Митис, из Крфа, за Будву, крцат. Скувер грчки „Еванђелистра“, тон. 87, кап. Д. Емоноло, из Трета, крцат за Превету.

Скувер грчки „Еванђелистра“, тон. 90, кап. В. Лиеро, из Трета, за Превету, крцат лењама.

ЧИТУЉА.

„Нови Биоград. Дневник“ од 27 нов. о. г. јавља о смрти слијеног народног пијевца Јеремије Караџића овако:

Јеремија Обрад Караџић пошљедњи, позната старина у Биограду, свима варошима и варошицама у Србији, човјек, који је као зрелији ослојени, на ипак као слијеп неуморно радио, писао, (благо народу ком и слијепи пишу!) Ур.) трчао, разносио српску књигу по цијелој Србији; човјек у чијим је грудима кудало родољубиво срце, тај човјек кога ни слапоња, ни многе друге невоље у животу, па чак ни старост не могоше нагнати, да се окане мучнога рада, — тај човјек 25 о. м. у 10 часова прије подне испустио је своју паћеничку дупу; тога дана престао је кудати његово врло, поштено српско срце.

Какав је и ко је био пок. Јеремија то је, мислимо, познато свакоме, као што је познат и његов заслужан мучни рад. Цио његов живот могао би се описати ово неколико ријечи: родио се да ради за Српство, живио је у тој жељи, да и као слијеп, жртвује колико може на свети олттар отаџбине, радио је и мучио се у остваривању те своје жеље, путујући с једног краја Србије на други, да растури своје пјесме и своје календаре. Његов рад заслужује признање свију нас, за то поклонимо се сјени његовој, а нека нам је увијек пред очима за примјер његова неуморност, његово родољубље.

Да покојни чича Јеремија није непознат, да се његов рад признаје, видјело се приликом погребна његова. Трговци из главне чаршје, чим су чули да је чича Јеремија умро, сложили су се да о свом трошку сахране честитог и врлога покојника. Погреб је био јуче у 10 часова прије подне. Трговци су и вијенад положили на сандук покојниково. На траци пише: „Своме заслужном старини, трговци из главне чаршје.“ Ми немамо довољно ријечи, којима бисмо били у стању да дамо израза нашој дубокој захвалности на тој племенитости, — да похвалимо то лијепо, човјечно дјело наших трговаца из главне чаршје. Општина биоградска дала је бесплатно мртвачка кола и своје послужитеље за послугу, што је такође за похвалу. На опијелу чиодјетествовао је из почасти Његово Преосвештенство епископ нишки г. Димитрије и архимандрит г. Фирмилијан. По свршеном опијелу, г. Фирмилијан се растао с покојником овим искреним ријечима:

„Драги покојниче, учитељу, родољубе, књижевниче, радениче — слијеп си био, али си ипак другима очи отварао.

Твоје нажуљано раме од пуне бошче тешких књига, сад се тек одмара. Твоје уморне руке, које су тешку артију цијелога вијека носиле, нијесу никад малаксавале и сад се одмарају. Оне собом односе пред престо божији српске књиге, које није писао сувремени научењак, али које је стварао твој родољубиви српски дух, који је вјерно служио српској идеји и српској омладини.

Још мали кад сам био, читао сам твоје пјесме и календаре, па сам се и онда из твојих књига учио, о величини српске идеје, о топлој и востојаној љубави према своме роду и отаџбини. Мали сам био кад су ми моји мали другови у Шанцу причали, да слијепог старца Јеремију води по Би-

ограду једно једно лијено бијело јагње, које само чича Јеремија види и за њиме иде. Послаје сам и повелики био, кад сам жељео да те питам за то „лијено бијело јагње“ — за твог путовођу. И баш кад сам те могао питати видно сам, да је то јагње било анђео Божији, који те је на сваком путу у животу водио! Да, чича Јеремија, ти си слијеп био а просио нијеси; ти си без очију био, а књиге си писао; ти си и слијеп и стар био, па до скоро нијеси хтио ни порезе да се ослободиш! У мјесто милостињу да примаш, ти си је још и давао спромашним ђацима! О, како си велик, слијепи старче! О, како си мио и драг, јер нас потјеђаш на оне велике и историјске слијепе и окате старе гусларе, који су нас за вријеме ропства оживљавали пјесмом о величини српских јунака и о слави српске моћи и снаге и српске царевине. Твоји су другови по животу и раду њиховом пјесмом и гуслима оживљавали порушени српски народ, па су и успјели, да задану Шумадију необичном снагом, која је Србију ослободила! И ти си се на те претходнике угледао, па си нас храбрио и одушевљавао. Радио си, старче, као Србин, српски; радио си онолико, колико си знао и колико си могао; али си радио онако, како је требало и кад је требало, па ти је рад и остао припознат. И твоји труди, чича Јеремија, уносе лијеп цвијетак у онај вијенац, који ти је неумрли брат Вук стекао за дом Караџића.

И за то, драги покојниче, народ ти је захваљан а народна српска црква ево ти у дому Господњем изриче хвалу и благодарност: прапштајући се с тобом, благосиљајући твој родољубиви живот и просећи од Бога награде за те, ако ти се твоји нијесу, у животу довољно одазвали. Људи су слабомоћни а Бог је свемогући, праведни и свезнајући судија, који свакога по заслугама награђује па и тебе не ће оставити ненаграђена и у загробном животу а за заслуге, које имаш и као примјеран хришћанин и које си чинио његовој дјечи — Србима.

Драги покојниче, данас се већ и с тобом прапштамо. И Биоград и Паланчани већ изгубише једну богату покретну српску књижару, коју си ти на твојим неуморним плећима вриједно носио и Србима давао књиге за поуку! Ви, наши примјерни старци већ нас остављате! Веома је кратко вријеме, како смо се на овај начин опростили са вриједним трудницима на српској књижи, са највећим пријатељима српске просвете: Панчићем, Малешићем, Стевчом и Валожићем, но нека би добри Бог дао, да ваши примјери службе роду својем остану свагда у живој успомени код дјеце наше, а тебе, чича Јеремија, нека твоје „лијено бијело јагње“ и у загробном животу поведе у мјесто блаженства гдје нема плача и уздаха но гдје је живот бесконачни.

Заслужни покојниче, лака ти била српска земља коју си до пошљедњег часа тако ватрено љубио и поштовао. Докле год буде и једног Србина, он ће умјети да поштује твој рад. Успомена на те живиће докле траје Србина.

Из канцеларије Округног Суда.
Број 1640.

Непокретно имање Стефана П. Гвозденовића ставља се на јавној продаји, која ће трајати до 1 марта идуче 1889 г. Имање се састоји: 1) Из једне куће која се налази у старој вароши недалеко од ријеке Рибнице. Кућа је на под. Има 3 собе, кухину, авлију, зграду и друге кућне удобности. 2) Једног дућана у Мирковој Вароши, који се налази у главној улици која води пут старе вароши. Дућан има два прозора и врата с лица, магацин и друге дућанске удобности. 3) У Дољане око 23 мотике винограда у једном комаду. 4) У Загорич, више Миркове Вароши, 19 коса ливаде у једном комаду. К. би жељео купити ово имање или ма који дио од њега, нека се на вријеме пријави Управи Вароши Подгорнице, же ће се извијестити о цијенама појединих дјелова тога имања.

Подгорица, 3 децембра 1888.

Јавна захвала.

Књижара г. г. браће Поповића у Н. Саду, послала је преко главног школског надзорника г. Бура Поповића, лијено укорићену велику „Пјеванију“ З. Ј. Јовановића на дар осн. цетињској школи. На овоме

дивном поклону изјављује се дародавцима усрдна захвалност.

Цетиње, 9 децембра 1888.

Управитељ школе:
Павле Поповић.

Јавна благодарност.

Г. кап. Стеван Ђоновић и г. кап. Марко Клеић, извођели су платити школске књиге двојци најсиромашнијих ђака ове школе. На чему вишереченијем дароватељима, како од стране ученика тако и од своје, овим изјављујем топлу благодарност.

Бољевићи, 30 новембра 1888.

Пон Никола Чаловић учитељ.

Његујући како ваља свој живот, свако може имати лијено здравље и доживјети сретну старост. Болести највише долазе од крви, те је најсветија дужност свакоме, пазити како му ради крв. Услијед савјесних испитивања и хвала дугом искуству, ми смо успјели саставити лијекове за чишћење и снажење крви, начином поузданим, браим, без икаквих штетних последица те очувати редовни оптикрви. Наш начин лијечења признат је као одличан и одличан је више пута почасним наградама. Ми лијечимо навјек с успјехом (без живље) њеке болести од локеварене крви, зде последице тајних навика, за тим славости, волести које, и најзастарелије ране, лишајеве, испадане косе, улоге и костоводу, као и све женске волести. Својим особитим начином уклањамо ми лако дугу гљиву и у дјеце, за једну уру. Помоћу наших ремика, аготовљених најновијим начином и лијечењем бонога мјеста, уклањају се киле, полако но поуздано. Примамо свако повјерљиво писмо са подробним описом болести и с додатком потребне марке за одговор.

Officin „Hygiea“ à Breslau II.
(Allemagne.)

НОВЕ КЊИГЕ.

	фор.	новч.
ПОВРТАРСТВО за школу и народ	3	—
RAZGOVORNA slovnica italijanska	1	40
АТЛАСИ (земљовиди) велики укорићени	3	20
„ за средње школе	1	20
„ мали	—	70
ЧИТАНКА I. за осн. школе од Чут.	—	18
„ II. „ „ „ „	—	28
„ III. „ „ „ „	—	38
ПАТНИЦА, роман Ј. Игњат. у 3 свеске	1	80
КАРТА СРБИЈЕ и српских земаља	—	50
ИЗЈАШНЕЊЕ св. литургије од Вукић.	—	50
КЊИГА Ј. Пенадовића свеска XII.	—	50
ДОБРОВОЉЦИ, припов. Е. Шатријана.	—	75

Календари за идућу годину 1889

	новч.
1 ЦРНОГОРАЦ с књигом Милош Обилић	20
2 ДАЛМАТИНАЦ „ „ Невјера прип.	20
3 БОСАНАЦ „ „ Српске пјесме	20
4 СРЕМАЦ „ „ уз прело и сјело	20
5 НОВОСАЈАНИ „ „ Дробо Јакшића	25
6 БАНАТАНИН „ „ Жертва Аврам.	20
7 БАЧАНИН „ „ Сужан и ухода	20
8 ЛАСТА „ „ Нар. пјес. гатке	20
9 СОКО „ „ Српске пјесме	20
10 ПОЛАЖЕНИК „ „ Живот св. Јов.	20
11 ПЛАНЕТАР „ „ Најнови санов.	20
12 ДОМИШЉАН „ „ Циганс. живот	30
13 ВЕЛИКИ ГОДИШЊАК	50
14 МАЛИ ГОДИШЊАК	35

Цетиње, 3. Новембра 1888.

Књижара Марка Л. Иванишевића.

ОБЈАВА.

Земља Кретиње Богданове, која има једно и по рало, која се налази под Божици крш између земље Илије Драгова и Машана Цуце изишла је на јавну продају. Ко би је жељео купити нека се пројави овој управи до 12 децембра ове год. коме ће се и дати тај дан који највишу цијену за исту понудио буде.

Број 665.

Цетиње, 19 новембра 1888.

УПРАВА ВАР. ЦЕТИЊА.

ОГЛАСИ.

(ЏЕМС МАЈЛС)

JAMES MILES & SON,

61, Farringdon road, 61,
London, E. C.

Непосредан увоз умјетничке робе, слика, гласовира, часовника (сахатова) сваке врсте, ковина од сребра, алати и туча, драгога камена, порцулана, судова (керамике), путаца, рукавица, четака, и т. д. и т. д.

Услуге се нуде поузданим кућама.
9—30

ОПШТА АГЕНЦИЈА

C. M. MÜLLER;

Hatton Chambers, Hatton Garden,
London, E. C.

Прима се представништва анатних и поузданих трг. кућа у свакој врсти трговине. Пошљања, куповања и продаје по наредби.

Знатна стоваришта претворена су у инглеску задругу.

СВЕЗЕ ПРВЕ ВРСТЕ.

9—30

Уредник и издавалац Божо Новаковић.

ПАДАВИЦА.

Болест о којој се до сад мислило да нема лијека.

ПАДАВИЦУ

Као и све болести од живаца умјем ја сасвим излечити, по новом начину, у најкраћем року и под јемством.

Јавите ми доба боникова и од кад бољује.

Лијек, начин употребе и т. д. шаљем тек ми се пошљу 25 франака.

Христ. Ј. Семан.

Chst. J. Seemann.

Berlin

(4—12) 139. Schönhauser Allee 139.

Има хиљадама захвалних писама са свијех страна свијета.

ПОЗИВА

ваљане агенте, да продају руске лозове са добитцима, солидна банкарска кућа у Петрограду.

С повудама ваља се обраћати:

ГЕНРИХУ БЛОККЪ,

57, Невский,

С. Петербургъ (Россија.)

(6—10)

ОБЈАВА.*)

Од 4 Децембра о. г. почеће поново пароброд „ДАНИЦА“ пловити по Скадарском Језеру и то овим распоредом: који ће вриједити до 1-вог Марта 1889.

ЗИМЊИ РАСПОРЕД.

ПОЛАЗИЋЕ

НЕДЈЕЉОМ:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11¹/₂ сати из јутра;
с Плавнице у 1 сат по подне;

ПОНЕДЈЕЉНИКОМ:

из Скадра у 9 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 1¹/₄ сати по подне;

УТОРНИКОМ:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11¹/₂ сати из јутра;
с Плавнице у 1 сат по подне;

ЧЕТВРТОМ:

из Скадра у 9 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 1¹/₄ сата по подне.

ПЕТКОМ:

с Ријеке у 7¹/₂ сати из јутра
с Вира у 10 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 3 сата по подне.

ДОЛАЗИЋЕ

НЕДЈЕЉОМ:

на Вир у 11 сати из јутра;
на Плавницу у ¹/₄ сата по подне;
у Скадар у 3¹/₂ сата по подне.

ПОНЕДЈЕЉНИКОМ:

на Плавницу у 11¹/₂ сати из јутра;
на Вир у ³/₄ сата по подне;
на Ријеку у 3¹/₄ сати по подне.

УТОРНИКОМ:

на Вир у 11 сати из јутра;
на Плавницу у ¹/₄ сата по подне;
у Скадар у 3¹/₂ сата по подне;

ЧЕТВРТОМ:

на Плавници у 11¹/₂ сати из јутра;
на Вир у ³/₄ сата по подне;
на Ријеку у 3¹/₄ сата по подне.

ПЕТКОМ:

на Вир у 9¹/₂ сати из јутра;
на Плавнице у 10³/₄ сата из јутра;
на Вир у ³/₄ сата по подне;
на Ријеку у 5 сати по подне.

ТАРИФ ПРЕВОЗА ПУТНИКА

I. Класа.

II. Класа.

III. Класа.

	I. Класа.			II. Класа.			III. Класа.		
	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра
Од Ријеке до	5	10	20	2	4	8	1	2	4
„ Вира „	—	5	15	—	2	6	—	1	3
„ Плавнице „	—	—	10	—	—	4	—	—	2

Примједба: Путник има право на превоз бесплатно 30 кила пртљага, а за све што буде више плаћа по тарифи.

ТАРИФ ПРЕВОЗА ПУТНИЧКОГ ПРТЉАГА И ДРУГЕ ТРГОВИНЕ ОД 100 КИЛА.

	I. Класа.			II. Класа.			III. Класа.		
	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра
Од Ријеке до	10	20	40	—	—	—	—	—	—
„ Вира „	—	10	30	—	—	—	—	—	—
„ Плавнице „	—	—	20	—	—	—	—	—	—

Примједба:

Ко би сам за себе узео пароброд у дане који су изван распореда платио би за поћ и доћ с Ријеке у Скадар с правом чекања 12 сати ф. 80 а в.

Ко би из Скадра у ове дане гражио са повратком опет у Скадар с правом чекања 12 сати платио би 110 ф. а в.

Ко би хтио узети пароброд такођер у ове означене дане за шетњу или лов плаћа ће на уре за прву уру 15 ф. а вр. а даље за сваку по један ф.

Цетиње, 4 децембра 1888.

Славо Ђурковић,

власник пароброда „Даница“.

*) Објава у броју 48 „Гл. Црногора“ не вриједи за пловидбу, те се овом замјењује.

(2—3)

У књ. црног. државној штампарији.